

act

RESPEKT

FAR I FÆNGSEL

MADS' VEN SLADREDE
TIL HELE KLASSEN

s.10

s.20 BILJANA ER ROMA:
"DE SYNES,
JEG ER BESKIDT"

ALLE HAR
RESPEKT FOR
RØDE KORS

MEN HVORFOR
EGENTLIG?

AAMIR, 11 ÅR,
DANSK-PAKISTANER:

"RESPEKT ER,
AT MAN
BEHANDLER
ALLE ENS.

SORTE
OG HVIDE."

s.4

TEST
HVOR VILD
ER DIN
RESPEKT?

act **RESPEKT** handler om, hvordan vi er over for hinanden. Hvad er god stil over for dem, vi kender? Og hvad med dem, vi ikke kender, og som måske er lidt anderledes end os selv?

INDHOLD

act RESPEKT

Materialet består af et magasin til elever og en lærervejledning, som kan downloades på rødeKors.dk/skole/respekt. På samme webadresse er der også et tema om respekt. Materialerne er målrettet 4.-6. klasse.

Materialet er udgivet af Røde Kors med støtte fra Danida.

Materialet er gratis. Du betaler kun for porto og ekspedition. Klassesæt kan bestilles hos Røde Kors. Redaktionen er afsluttet februar 2013.

Redaktion: Lene Vendelbo (red.), Katrine Dilling Holst, Morten Schwarz Lausten (ansv.), Signe Poppenbøll Hansen, Mette Stenoft og Johnny Barklund.

Pædagogisk konsulent: Martin Butler

Illustrationer: Jon Skråentskov/Tintank

Forsidefoto: Kasper Nybo

Layout: Tina Schembecker, eye-on-you.com

Korrektur: Käthe Hauch

Tryk: Handy-Print A/S

Tak til: 5. klasse på Kildeskolen, 5. klasse på Frederik Barfoeds Skole.

Holdninger, der kommer til udtryk i dette magasin, er ikke nødvendigvis Røde Kors' holdninger.

©Røde Kors, februar 2013, 1. udgave, 1. oplag, oplag 21.000

ISBN: 978-87-92283-32-0

Røde Kors

Postboks 2600

Blegdamsvej 27

2100 København Ø

skoletjenesten@rodekors.dk

RødeKors.dk/skole

SIDE 4: INTERVIEW
"Er du med i en bande?"

SIDE 8: TEST
Hvor vild er din respekt?

SIDE 10: INTERVIEW
Mads' far sidder i fængsel

SIDE 13: DILEMMA
Hvem hjælper du?

SIDE 14: SPØRGSMÅL
Må man tale grimt til andre – hvis de taler grimt til dig?

SIDE 16: VIDEN
Respekt i Afrika

SIDE 18: VIDEN
Sådan får du de kendtes respekt

SIDE 20: INTERVIEW
"De vil ikke lege med mig, fordi jeg er roma."

SIDE 22: VIDEN
Alle har respekt for Røde Kors

INTERVIEW

Foto: Kasper Nybo

Aamir bor på Nørrebro. Er han mon med i en bande? Få svaret **side 4**

Hvor vild er din respekt?
TEST DIG SELV
side 8

Illustration: Jon Skræntskov/Tintank

Foto: Tomas Bertelsen

Mads' far er i fængsel. En dag fortalte Mads det til en ven. Det skulle han aldrig have gjort **Side 10**

Tag med ud i verden for Røde Kors, og red et andet menneske **side 13**

Illustration: Jon Skræntskov/Tintank

DILEMMA

I Afrika får gamle vildt meget respekt. Tag med en tur sydpå **side 16**

Foto: ICRC/Till Mayer

Biljana har svært ved at finde legekammerater i skolen. De synes, hun er beskidt. Find ud af hvorfor **side 20**

Foto: Røde Kors

INTERVIEW

Alle har respekt for Røde Kors, men hvorfor egentlig?!
Side 22

Aamir:
RESPEKT
ER, AT MAN
BEHANDLER
ALLE ENS.
SORTE
OG HVIDE.

ER DU MED I EN BANDE?

Aamir Khan er 11 år og bor på Nørrebro i København. Nogle gange får han at vide, at han ligner en, der er med i en bande – bare fordi han går rundt i løst tøj, og fordi han er lidt mørk i huden. Men det er ikke ballade, Aamir går efter, men en god uddannelse.

Indvandrere på Nørrebro og i Danmark

Aamir Khans forældre er begge to født i Pakistan. Pakistan er et meget fattigt land, så de valgte at flytte til Danmark for at tjene penge. 10 procent af danskerne er indvandrere og flygtninge. Der bor færrest indvandrere og flygtninge i Nordjylland og flest i Ishøj, som ligger lidt uden for København.

Kilde: Danmarks Statistik (www.dst.dk)

1 MAN KAN LIGNE EN KRIMINEL, MEN ...

Aamir Khan er 11 år og bor på Nørrebro i København. Hans forældre er født i Pakistan, så han er lidt mørk i huden. Aamir har oplevet, at den måde, han ser ud på, får folk til at tro, at han er en balademager.

"Jeg besøgte en ven, som havde en fætter på besøg. Fætteren var i fint tøj - skjorte

og sådan. Han spurgte mig, om jeg var med i en bande, for jeg lignede sådan en - bare fordi jeg havde noget løst tøj på." Aamir grinede af det. Han syntes, det var for langt ude.

"Der er altså mange, der har et godt job, som måske for nogle ligner kriminelle." Det er ikke den eneste gang, Aamir har

oplevet, at hans udseende har fået andre til at dømme ham som noget, han ikke er. "Da jeg var på idrætsskole, var jeg den eneste, der var mørk i huden. Der var ingen, der havde lyst til at lege med mig. De sagde det ikke direkte, men jeg vidste, at det var, fordi jeg ikke lignede dem."

2

EN GOD UDDANNELSE = ET GODT LIV

Hjemme hos Aamir Khan ligger der to studenterhuer. De tilhører hans ældre brødre, Babar på 24 år og Imran på 22 år. De fik dem, da de blev færdige med gymnasiet. Allerede nu er der gjort plads til en tredje hue – den Aamir får, når han bliver student.

Lige nu går Aamir i 4. klasse på Nørrebro, så der er en del år til, at han er færdig med folkeskolen og skal i gymnasiet. "Jeg ved ikke helt, hvad jeg vil arbejde med, når jeg bliver voksen. Måske noget med at designe biler, men jeg er i hvert fald sikker på, at jeg skal gå i gymnasiet."

Det vil min mor også have, jeg gør," fortæller Aamir, der drømmer om et liv med penge nok, hvor han bor i et hus med en Mercedes i garagen.

Her sidder Aamir sammen med sin gode ven Eske.

Storebrødre på universitetet

Når man tager en uddannelse, der er helt anderledes end den, ens forældre har taget, så kalder man det at være mønsterbryder. Man bryder altså med det mønster, som der ellers er i ens familie. Aamirs storebrødre er begge mønsterbrydere, fordi de er ved at tage nogle af de længste uddannelser, man kan tage i Danmark. Den ene læser jura, og den anden til at blive ingeniør. Når de er færdige med at gå i skole, så har de studeret i næsten 20 år. Deres forældre gik kun syv år i skole.

BLÅ BOG

Navn: **Aamir Khan**
Alder: **11 år**
Bor: **På Nørrebro i København**
Søskende: **To storebrødre**
Bedste venner: **Onur, Eske, Luca og Mads**
Bedste fag: **Matematik og idræt**
Fritid: **Fodbold**
Kæledyr: **Har haft undulater og en hamster**

Røde Kors hjælper med lektierne

Rigtig mange steder i Danmark er der lektiecaféer, hvor frivillige fra Røde Kors hjælper. Det er både drenge som Aamir, der kommer der, og alle mulige andre. Tjek RødeKors.dk/kontakt og se, hvor du kan få hjælp til lektierne.

3

BALLADE ER SJOVT, MEN ...

I skolen er Aamir vild med matematik og især idræt, for her kan han få lov til at bruge kroppen, og det er allerbedst, når de skal spille fodbold. Aamir er god til at tackle, og hans favoritplads er i forsvaret eller som målmand. Tit spiller han med sin gode ven Onur, som han også går i klasse med. I fritiden går de ofte rundt på Nørrebro for at finde nogle

at spille sammen med. "Men det er ikke altid, at de andre har lyst til at spille med os, fordi de tænker, at vi laver ballade," fortæller Aamir. De to drenge har faktisk engang været lidt nogle ballademagere, men det var tilbage i 2. klasse. De kunne godt lide at drille og skubbe til de drenge, der var lidt større. "Det var jo sjovt, men forkert, så vi er

stoppet med det, men det er altså svært. Jeg tror lidt, at det er det samme som hvis man som voksen skal stoppe med at ryge. Man ved godt, at det er dumt, men det er meget svært at stoppe, fordi det også er sjovt," fortæller Aamir, der ikke er interesseret i at få respekt ved at spille smart. "Det er bedre at tale om tingene."

PAKISTAN

Illustration: Jon Skraentsov/Tintank

TEST

1. I får ny dreng i klassen. Han er lige flyttet til Danmark fra Polen, og han kan næsten kun sige 'hej' på dansk. Jeres lærer beder jer om at tage godt imod ham. Hvad gør du?

- A** Jeg tilbyder at hjælpe med at lære ham dansk i frikvarteret. Men jeg kan altså ikke lade være med at grine, når han siger "Jaj heter Jakob".
- B** Jeg skynder mig at SMS'e til min mor: "Jeg tager en ny ven med hjem efter skole. Bag boller, og inviter alle vores polske venner!"
- C** Jeg gør ingenting. Hvis han ikke kan tale dansk, hvad laver han så overhovedet i vores klasse?

2. Jeres dansklærer er syg, og I skal have skolens nye vikar. Hun spørger, hvor langt I er nået i dansk. Hvad svarer du?

- A** "Vi er nået til side 43." Jeg hiver bogen frem og peger på den rigtige side.
- B** "VIKARFIMS!" Jeg tramper og råber i takt og forsøger at få flest muligt til at råbe med. Måske kan vi sammen få hende til at skride ud af klassen ... eller blive hysterisk.
- C** "Vi har læst det hele! Skal vi ikke hellere gå ud og spille rundbold? Please?!" Jeg sender store hundeøjne til vikaren. Går den, så går den.

3. Det er frikvarter. Klassens lækreste piger, Stella & Bella, sidder og hvisker og tisker, så alle kan høre det. De snakker om, hvor tyk Pia ser ud i sine lyse jeans. Til sidst løber Pia grædende ud af klassen. Hvad gør du?

- A** Jeg går hen til Stella & Bella og siger "det er SÅ rigtigt!" og giver dem en højlydt highfive.
- B** Jeg løber efter Pia og trøster hende, så godt jeg kan. Så går jeg sammen med hende tilbage i klassen, så vi sammen kan forklare Stella & Bella, hvorfor det dér bare ikke er OK.
- C** Næste gang jeg møder Pia på gangen - og ingen ser os - siger jeg "jeg kan godt forstå, du blev ked af det". Og så skynder jeg mig videre.

4. Du er i skolegården. Alle står rundt om Christian og Philip fra B-klassen, der er ved at give Lille-Lars en god gammeldags gang buksevand. Lars vrider sig og piver. Hvad gør du?

- A** Jeg træder tre skridt baglæns og tænker "stakkels Lars, godt det ikke er mig!"
- B** Råber "yeah brothers!" og fotograferer Lars med min telefon.
- C** Jeg går helt tæt på og siger "så stop dog det der!" til Christian og Philip. Da de ligesom ikke rigtigt hører efter, går jeg på jagt efter en gårdvagt.

5. Du er den sidste, der går fra klassen. Og du ser, at Sarah har glemt sin iPhone på bordet. Hvad gør du?

- A** Jeg tænker: "Yes mand, megafed mulighed for at læse alle hendes beskeder og sende falske beskeder til Kasper fra hendes telefon."
- B** Jeg skynder mig at SMS'e til Sarahs mor. Så behøver Sarah ikke blive vildt nervøs for, om telefonen er blevet stjålet.
- C** Jeg lader iPhone'en ligge på bordet. Hun kommer jo i skole i morgen, og så kan hun bare tage den der.

Flest A'er: Respekt for dig! Du har jo bare total styr på, hvordan man

er respektfuld. Og du er den bedste og rareste og sejeste (og sikkert også smukkeste) klassekammerat, man kunne ønske sig. Giv higtives til dine

klassekammerater, og spred den gode stemning!

Flest B'er: Du vil gerne være venner med folk, men nogle gange har du bare

lidt svært ved at finde ud af, hvordan du lige skal gøre det. Øv dig! Og vær lidt

mindre bange for selv at blive upopulær. Og vis i stedet lidt mere god still

Flest C'er: OK. Du har tydeligvis ikke forstået NOGET som helst. IN-GEN-

TING! Hvis du vil have, at andre skal have respekt for dig, skal du til at respektere

andre. Kom i gang!

HVOR VILD ER DIN RESPEKT?

Mads:
RESPEKT
ER, AT MAN BLIVER
BEHANDLET
SOM DEN,
MAN ER.

MADS' FAR SIDDER I FÆNGSEL

Da Mads er ti år, finder han ud af, at hans far har siddet i fængsel i næsten halvdelen af Mads' liv. Mads fortæller om faren til et par af sine gode venner. En af dem sladrer til resten af klassen.

Børn mødes og snakker om forældre i fængsel

Røde Kors har grupper for børn, hvis far eller mor er i fængsel. Her mødes de og snakker om, hvordan det går, og hvilke problemer man har.

Tjek [RødeKors.dk/bornafindsatte](http://RodeKors.dk/bornafindsatte)

BLÅ BOG

Alder: **14 år**

Fritid: **Masser af fodbold og computer**

Søskende: **Tre mindre søskende**

Bedste fag: **Matematik**

Fremtid: **Måske kok**

Kæledyr: **En hund**

1

FAR ER IKKE I SVERIGE, MEN I FÆNGSEL

Mads og hans mor sidder i bilen, da hun fortæller ham, at hans far sidder i fængsel. Faren har ikke på noget tidspunkt arbejdet i Sverige. Det er ellers det, som Mads har fået at vide, når faren i lange perioder er væk. Moren fortæller også, at Mads' far gennem hele Mads' liv har begået masser af kriminalitet blandt andet vold og forfalskning af checks.

"Jeg bliver rigtig ked af det, da hun fortæller det," husker Mads, der dengang var ti år. Mads har ikke lyst til, at hele klassen skal vide det, men fortæller det til sine fire gode venner. De tre af dem er stadig hans

"Tænk, hvis de tænkte, at jeg nok var ligesom min far?"

gode venner i dag, og han snakker af og til med dem om det. "De er gode til at spørge, hvordan jeg har det, hvis de kan se, at jeg er trist," fortæller Mads.

2

“BLIVER JEG SOM MIN FAR?”

En af dem, som Mads fortalte om sin far, viste sig at være en sladrehanke, og Mads er ikke venner med ham mere.

“Han fortalte det til hele klassen, og det var meget ubehageligt. Jeg ville ikke have, at de andre skulle vide det om min far; for tænk, hvis de tænkte, at jeg nok var ligesom ham?”

I dag er Mads 14 år, og han ved godt, at han ikke bliver ligesom sin far, men han har ikke

lyst til at snakke om faren med andre end sin mor, sine allerbedste venner og en særlig lærer på skolen. Og vennen, som viste sig at være en sladrehanke, er han stadig gal på:

“Jeg synes ikke, at han viste mig respekt.” Resten af klassen havde det på samme måde, og Mads' tidligere ven endte med at være en, som de andre i klassen ikke ville have noget med at gøre.

3

“MAN KAN ALDRIG VIDE, OM HAN IGEN SIDDER I FÆNGSEL”

Mads' forældre blev skilt, da han var halvandet år gammel, og kort tid efter fandt moren en ny mand. De er stadig sammen, og morens nye mand er som en far for Mads.

“Jeg tror, at mange tror, at Klaus faktisk er min far, og jeg lader dem bare tro det.” Der er kun ganske få af Mads' venner, der har mødt han rigtige far. Mads ser ham nemlig ikke så tit.

Når faren ikke er i fængsel, ses de højst et

par gange om måneden. Faren bor nemlig et stykke uden for byen, fordi han lige nu skjuler sig for nogle af byens kriminelle. Han skal snart for retten igen, og måske faren lige pludselig igen er bag tremmer. “Da jeg skulle konfirmeres, var jeg nervøs for, om han ikke ville komme. Det kunne godt være, at han igen havde lavet noget ulovligt.”

Men faren kom til konfirmationen, og

Mads' venner mødte ham. “Og det var helt fint,” husker Mads, der var glad for, at han kom. For selv om faren er kriminel, så holder Mads meget af ham.

Mads hedder i virkeligheden noget andet. Han har ønsket ikke at blive genkendt – at være anonym, fordi han ikke vil have, at alle skal vide, at han har en kriminel far. I Røde Kors kender vi Mads' rigtige navn.

DILEMMA

HVEM HJÆLPER DU?

Der er krig i landet Kumistan, hvor 70 procent af indbyggerne er kumier, og 30 procent er lukoer. Du er sygeplejerske og arbejder for Røde Kors. Du er selv luko og er netop kommet til en by, hvor der har været voldsomme kampe. I din ambulance er der kun plads til én såret. **Hvem hjælper du?**

12-ÅRIG SKOLEELEV

“Snøft. Hjælp mig!
Jeg er vildt
bange!”

KUMI-SOLDAT, KONSTABEL

“Lad mig dø, jeg har været
nødt til at gøre så mange
grimme ting, at jeg
ikke kan se mine børn
i øjnene mere.”

KUMI-SOLDAT

“Jeg orker ikke at slå
ihjel mere. Jeg savner
min mor og far.”

LUKO-SOLDAT

“##%!!! De kumier
skal bare dø. DØ! Hjælp
mig, så jeg kan plaffe
dem, der slog min
lillesøster ihjel.”

Pssst: Inden du kørte ud med ambulancen, hørte du i radioen, at kumiernes general er så led, at han bliver sammenlignet med Hitler.

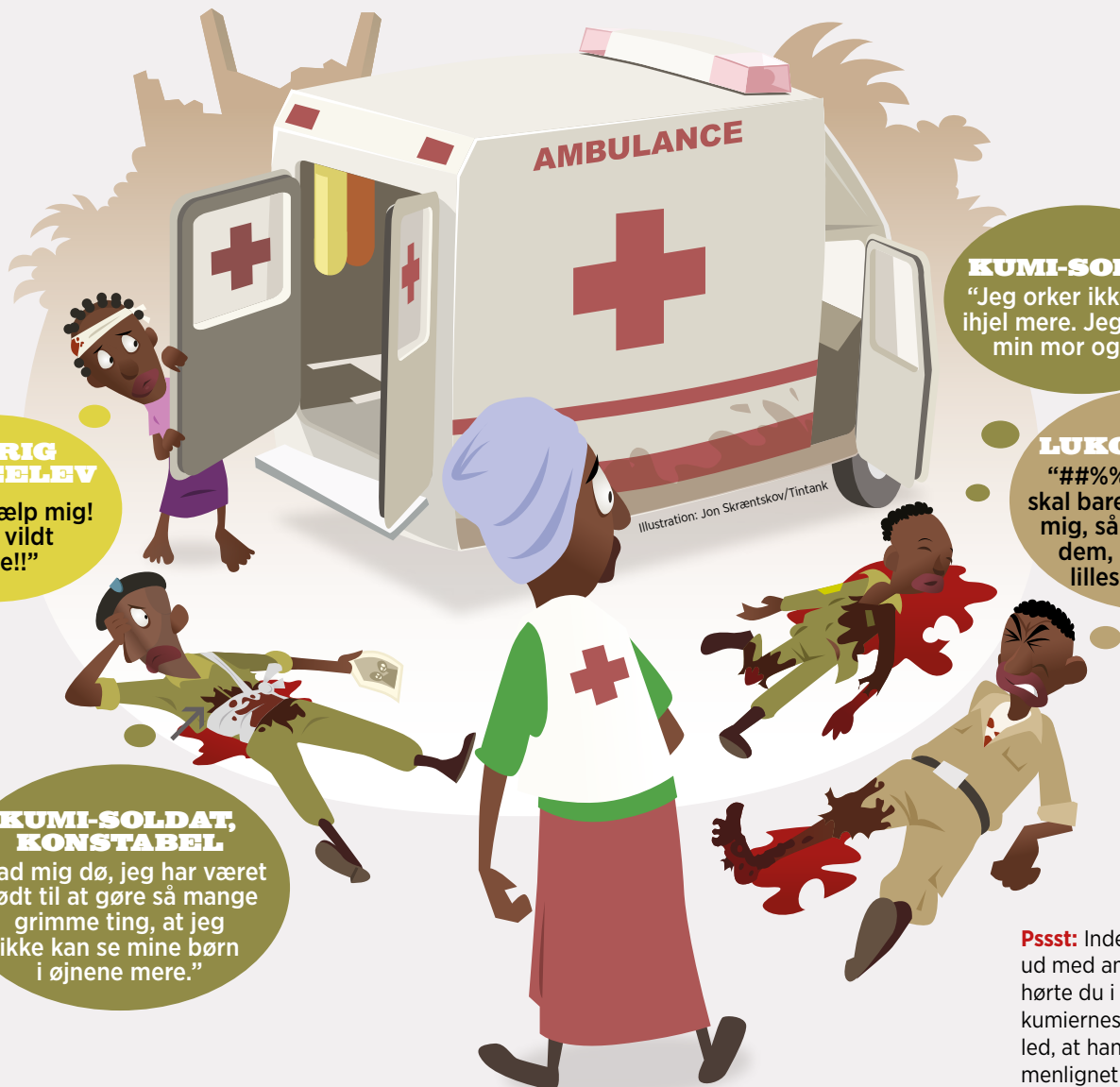

Illustration: Jon Skråntskov/Tintank

MÅ MAN TALE GRIMT TIL ANDRE

HVIS DE TALER GRIMT TIL DIG?

Cecille Lafontaine, 11 år

“På min gamle skole talte vi meget om, at man ikke måtte tale grimt, men det hjalp ikke.”

Magnus Grangaard, 12 år
“Man må ikke tale grimt, men hvis man i fodbold får en tackling, kan man godt komme til at sige noget grimt.”

“Engang var der en, der kastede appelsinskræller efter mig, jeg blev sur og sagde grimme ting til hende, så blev hun sur og sagde grimme ting. Til sidst gik vi hver sin vej, og jeg var meget gal.”

MATHIAS MYSSSEN, 10 ÅR

Cassandra Brandt, 10 år
“Man kan godt blive lidt ked af det, når nogen siger noget grimt til en. Så går jeg over til mine venner for at få trøst. Jeg prøver at forklare dem, hvad der er sket. De plejer at hjælpe mig rigtig godt igennem. Jeg kan godt finde på at gå tilbage til personen sammen med mine venner.”

Yashel Mubeen, 10 år

“Man gider ikke være venner med en, der ikke opfører sig pænt.”

“Jeg øver mig på, at det bare ryger ind ad det ene øre og ud ad det andet. Men det kan være svært.”

ZAIN KHOKHAR, 10 ÅR

Pauline Solberg, 12 år

“Hvis der er en, der taler grimt til mig, er det bedst, hvis jeg spørger om, hvorfor de gør det – i stedet for selv at svare grimt tilbage.”

Luca Overgaard Adeltoft, 9 år

“En gang skulle jeg gå til noget, jeg ikke ville, så talte jeg grimt til min mor. Bagefter sagde jeg undskyld, så fik vi det meget bedre.”

“Hvis voksne taler grimt, skal man bare ignorere dem.”

CECILIE LAFONTAINE, 11 ÅR

Mathias Myssen, 10 år

“Jeg kan godt komme til at tale grimt til andre.”

Alberte Pitter, 10 år

“Nogle kan finde på at slå. Det gør ondt at blive slået, men det gør også ondt, når nogle siger grimme ting til en.”

Zain Khokhar, 10 år

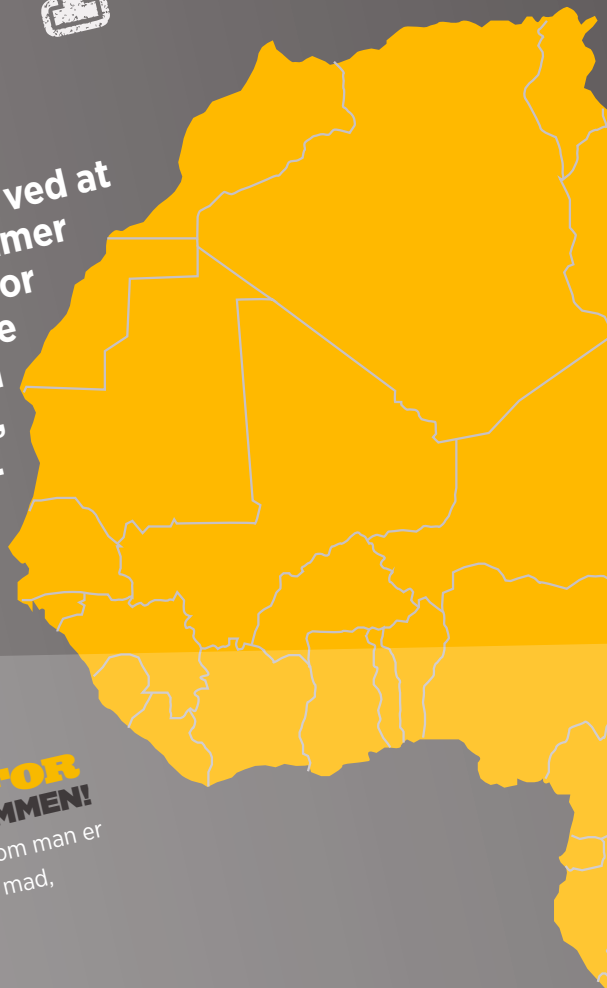
“Hvis nogle snakker grimt til en, skal man sige, de skal stoppe. På et tidspunkt var der en, der talte grimt til mig, så sagde jeg, han skulle lade være. Men så begyndte han bare at skubbe mig. Jeg måtte bruge karate til at forsvare mig. Det, synes jeg, var okay, for det var bare for, at han skulle stoppe. Og det gjorde han.”

RESPEKT I AFRIKA

I Danmark viser vi hinanden respekt ved at tale pænt, ved at lade være med at drille og ved at rejse os for ældre damer i bussen. I Afrika er det også god stil, men fordi man bor tættere, er fattigere, og det hele er ret meget vildere end herhjemme, så er man nødt til at vise en anden respekt. For man kommer ikke langt med pæn snak, når folk sulter eller dør omkring en ...

VELKOMMEN INDENFOR JEG ER DRØNFATTIG, MEN VELKOMMEN!

Respekten for fremmede er ofte stor – også selv om man er fattig: “Tag den bedste stol ...”. “Spis den lækreste mad, så springer jeg over ...”

Foto: Jakob Dall

I AFRIKA ER FAMILIERNE KEMPESTORE (OG DET ER PIVSMART)

I Afrika er en familie ikke bare far, mor og børn. En familie er meget større, og man er supertæt med sine onkler, tanter, fætre og kusiner – alle dem, du tit kun møder til familiefester. Det er ret smart, for i Afrika er der mange børn, som har forældre, der dør af sygdomme som aids og malaria. Når børnene så pludselig hverken har en mor eller en far, så flytter de tit hen til en moster eller faster. Man kan sige, at respekten for familien – også dem, der ikke er supertæt på – er stor. Hvad ville du sige til at flytte hen til din fætter og hans familie?

Foto: Jakob Dall

FLYT TIL AFRIKA

- OG SLIP FOR AT GÅ UD MED SKRALDET

Mange i Afrika er så fattige, at man ikke smider noget væk. Og hvis man gør, så er der straks en anden, der samler det op. På sin vis er det ret smart, for så er der jo mindre forurening. Man kan sige, at man på den måde viser mere respekt for naturen, end vi gør herhjemme. Men hvad ville du sige til at bygge legetøj ud af en skrællede bil?

Vidste du ... at millioner af mennesker bor i meget dårlige huse, hvor der hverken er toiletter eller vandhaner? Den slags områder kalder man for slumområder. Et af de største slumområder i verden ligger i byen Mumbai i Indien, hvor der bor cirka fem millioner mennesker. Det er lige så mange, som der bor i Danmark.

Kilde: denstoredanske.dk

RESPEKT FOR NABOEN (SELV OM HAN ER IRRITERENDE)

Millioner af afrikanske børn bor i kæmpe slumbyer. Her ligger husene så tæt, at man bliver nødt til at respektere hinanden og hinandens forskelligheder. Også selv om det nogle gange er svært, når den ene nabo spiller musik for fuldt drøn, og den anden nabo smider sit skrald lige bag dit soveværelsesvindue, mens babyen hos den tredje nabo skriger, fordi han bliver vasket i koldt vand.

Foto: Tomas Bertelsen

ETIOPIEN

UGANDA

MORMOR-SKOLE I AFRIKA

Når læreren kommer ind i klasselokalet i Afrika, så rejser eleverne sig op. Eleverne kalder også lærerne for hr. og fru. De gør det, fordi det er sådan man nu engang gør i Afrika, men også fordi børn i Afrika er vildt glade for at gå i skole. Det er nemlig ikke alle, der får lov til det. Så afrikanske børn føler sig heldige, fordi de får lov til at lære en masse. Prøv at spørge din mormor eller farfar, om respekten for læreren ikke minder en del om, hvordan det var, da de var børn?

Foto: Jakob Dall

ZIMBABWE

TUDSEGAMMEL = HELT UTROLIG MEGET RESPEKT

De ældste mennesker i Afrika er dem, der bliver mødt med mest respekt. Jo ældre de er, jo mere respekt får de. I Afrika tænker man nemlig, at man bliver klogere med alderen. Det er jo egentlig logisk nok, at når man har levet mange år, så har man også prøvet mange ting, og så kan man nok give et godt råd til det meste. Spørger du nogensinde din bedstemor om et godt råd (hun har også været 12 år engang ...)?

Foto: Tomas Bertelsen

TOBIAS FRA PENDLERKIDS

LOUIS SYLVESTER LARSEN

“Det giver respekt at gå imod gruppepres.”

Foto: privat

POLITIKER 1

JEPPE MIKKELSEN

politiker i Folketinget for partiet Det Radikale Venstre

“Jeg har stor respekt for folk, som er frivillige fx i en fodboldklub, et politisk parti eller en nødhjælps-organisation. Har man overskud, bør man gøre en indsats, så Danmark bliver et endnu bedre land.”

Foto: ft.dk

MARIE FRA PENDLERKIDS

LISA DANKYIAPPAR THOMSEN

“Man vinder min respekt ved at acceptere den, jeg er, og at være sig selv over for mig. Der er ikke noget ved at lære en at kende, der ikke er sig selv – man kan godt blive ret skuffet over, at personen ikke var den, man troede.”

Foto: privat

SÅDAN FÅR DU DE KENDTES

RESPEKT

ALLE MENNESKER SKAL BEHANDLES LIGE

Verdens lande er blevet enige om nogle rettigheder, som alle mennesker har. Det kaldes med et fint ord FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder. I den står der bl.a., at alle mennesker er lige, uanset om de er sorte eller hvide, piger eller drenge, rige eller fattige.

Kilde: menneskeret.dk

POLITIKER 2

ROSA LUND

politiker i Folketinget for partiet Enhedslisten

“Jeg har stor respekt for børn og unge, der siger fra over for mobning. Det kan være svært, hvis man bliver mobbet af hele sin klasse, men det er så vigtigt, at man gør det.”

Foto: ft.dk

FN betyder Forenede Nationer. Man kan sammenligne FN med et elevråd. I FN er medlemmerne bare lande. Næsten alle verdens lande er medlem af FN. Her mødes de om at skabe fred i verden.

HAM FRA TV

JACOB RIISING

vært på DR Ramasjang

"Jeg får som oftest respekt for folk, som gør noget ekstra ud over, hvad der er forventet af dem. Felix Baumgartner var sej, da han hoppede ud af sin luftballon i 39 kilometers højde. Men jeg har fx langt større respekt for en sort dame ved navn Rosa Parks ovre i USA. Hun nægtede at rejse sig for en hvid mand i en bus i 1955, som sorte amerikanere ellers skulle ifølge loven dengang. Det blev der så meget ballade over, at sorte fik federe rettigheder i USA. Respekt, Rosa!!"

Foto: Agnete Schlichtkrull

... DE HAR OGSÅ KÆMPET FOR RESPEKT

Rosa Parks / Foto: Scampix

NELSON MANDELA

Sydafrikas præsident fra 1994 til 1999. Inden Mandela blev præsident, sad han 28 år i fængsel. Han blev fængslet, fordi han mente, at sorte sydafrikanere skulle have de samme rettigheder og vises den samme respekt som hvide sydafrikanere.

Kilde: denstordanske.dk

Foto: Kanu Gandhi AKG

MAHATMA GANDHI

Startede for 100 år siden med at kæmpe mod England. Englænderne havde nemlig lavet hans land, Indien til det, man kalder en koloni. Det betød, at englænderne bestemte over alle inderne. Det var mange indere selvfølgelig vrede over. Men hvor nogle måske ville vælge at bruge våben og starte en krig mod englænderne, så valgte Gandhi bare at nægte at gøre, hvad englænderne sagde. Han gjorde det altid på en rolig måde og uden at være voldsom. Han fik virkelig mange indere med på at lave modstand på denne fredelige måde, og til sidst så rejste englænderne faktisk hjem.

Kilde: denstordanske.dk

MALALA YOUSAFZAI

Som 11-årig begyndte Yousafzai at blogge om, hvor uretfærdigt det er, at piger nogle steder i hendes land, Pakistan, ikke får lov at gå i skole, bare fordi de er piger. Det var der nogle mænd, der blev så vrede over, at de i 2012 skød hende, da hun var på vej hjem fra skole. Hun overlevede og er nu blevet indstillet til Den Internationale Fredspris for Børn.

Kilde: politiken.dk

Foto: Scampix

Foto: Scampix

DE VIL IKKE LEGE MED MIG, FORDI JEG ER ROMIA!

Biljana:
RESPEKT
ER, AT MAN IKKE DØMMER ET ANDET MENNESKE - SELV OM DET HAR BEGÅET EN FEJL.

11-årige Biljana Stankovic fra Serbien er roma. Hendes familie er fattig, så hun går tit i meget slidt og nogle gange også snavset tøj. Derfor driller de andre i klassen og gider ikke lege.

1 DØMMER MIG PÅ MIT TØJ

Biljana Stankovic kan tydeligt huske dengang, hvor hun blev nødt til at have sandaler på i skole, selv om det var blevet alt for koldt til sommertøj. "Der var ingen, der sagde noget til mig, men jeg kunne høre, at de grinede bag min ryg," fortæller Biljana, der er 11 år. Hendes familie er romaer, og de bor i Serbien, som er et land i Europa. I Serbien

bor der selvfølgelig flest serbere, så Biljana og de andre romaer er det, som man kalder et mindretal - ligesom fx tyrkere i Danmark. Det er svært at være roma - også for Biljana og hendes familie. Som langt de fleste romaer er de fattige, og derfor er der ikke altid råd til at købe nye ting, når noget går i stykker. Biljana må nogle

gange gå i skole med slidte sko og med bukser med huller i. Det går hende på, for

"De grinede bag min ryg"

hun ved godt, hvad de andre fra klassen tænker. "De synes, jeg er beskidt."

Foto: Jason Vosper

BLÅ
BOG

Foto: Røde Kors

Alder: **11 år**
 Bor: **I byen Paracin i Serbien**
 Søskende: **Tre brødre og to søstre**
 Bedste ven: **Tamara, der også er 11 år**
 Bedste fag: **Idræt**
 Fritid: **Hører musik**
 Kæledyr: **Hunden Meda**
 Fremtid: **Frisør**

Foto: Jason Vosper

Foto: Jason Vosper

Hvad er en roma?

I Europa der er ca. 10-12 millioner romaer. Det er dobbelt så mange mennesker som i Danmark. Men hvis du gerne vil møde en roma, kan du ikke bare tage til Roma-land, for det findes ikke. Det ville være ligesom, hvis Danmark ikke fandtes, så havde vi danskere heller ikke vores eget land. Romaerne har derfor altid rejst ret meget rundt. Fra gammel tid har man troet, at romaerne var tyveknegte og tiggere – nok mest, fordi man var lidt utryg, når disse fremmede kom til byen.

Kilde: Europa-Kommissionen, 2011 og folkedrab.dk

2 BILJANA STARTER SLÅSKAMPE

Biljana bliver ked af det, når de andre bagtaler hende. Og nogle gange bliver hun også rigtig sur over deres drillerier. "Jeg kan godt finde på at starte en slåskamp, hvis nogle af de andre er rigtig lede ved mig," fortæller hun. For det meste prøver Biljana dog at snakke sig ud af problemerne. "Hvis de andre ikke vil lege med mig, fordi

jeg er roma, siger jeg bare, at jeg kan lege lige så godt som alle andre børn." I fritiden er det nemmere. Her leger Biljana sammen med andre romaer og skal ikke høre på de serbiske børns drillerier. Der har været perioder, hvor Biljana ikke har været ret meget i skole, fordi hun skulle passe sine yngre søskende. Sådan er det ikke længere – nu kommer hun i skole hver

dag. Og hun forsøger ikke at lade sig gå på af drillerierne. "Jeg vil hellere gå i skole hver dag end at tænke over, hvordan jeg ser ud." Når Biljana alligevel bliver ked af det, så snakker hun med sin lærer. "Jeg har stor respekt for min lærer. Han siger altid, at alle børn er ens." Det bliver Biljana altid glad for at høre.

Røde Kors hjælper Biljana

Røde Kors i Serbien hjælper Biljana og andre roma-børn, som har det svært i skolen. Fx med lektiecaféer efter skole – ligesom i Danmark, hvor der er lektiecaféer i mange danske byer. Og så uddeler serbisk Røde Kors også ting til fattige familier, som sko og tøj – og mad i suppekøkkenet.

RØDE KORS VISER RESPEKT FOR ALLE

Røde Kors blev opfundet i 1863 af en mand, der hed Henry Dunant. Hans idé var, at der skulle vises mere respekt for sårede soldater i krige. Og det allervigtigste ved hans idé var, at man skulle hjælpe ALLE soldaterne – altså ikke kun dem, som man måske holdt med i krigen. Henry Dunants idé om at hjælpe både venner og fjender blev til det, som vi i dag kender som Røde Kors. Vi er verdens største hjælpe-organisation og har stadig en helt særlig rolle i krig.

REGLER FOR KRIG

Danmark og 11 andre lande bliver enige om, at der skal være regler for krig. Reglerne kalder man med et fint ord for Genève-konventionerne. I reglerne står, at man skal hjælpe alle sårede i krig. Røde Kors, som blev oprettet året før, er med til at holde øje med, at reglerne bliver overholdt.

Foto: ICRC

– MÅSKE SKULLE MAN HJÆLPE?

Schweizeren Henry Dunant er på en rejse til Italien. Nær den lille landsby Solferino kører han forbi en slagmark, hvor franskmænd og schweizere har ført krig imod hinanden. Der er sårede og døende soldater overalt. Dunant bliver chokeret over synet, og han samler et hold frivillige til at hjælpe de sårede – uanset hvilken hær de tilhører. Sådan opstår idéen til Røde Kors.

Tegnefilm:
Tag med til
krigen i 1859.

1859

Foto: Scampix

Det er også i 1864, hvor det store slag mellem Danmark og Tyskland finder sted ved Dybbøl Mølle i Sønderjylland. Her bruges det røde kors for første gang på slagmarken.

1864

1914

FJENDENS FANGER SKAL RESPEKTERES

Under 1. Verdenskrig bliver mange soldater taget til fange af fjenden og bliver altså det, man kalder krigsfanger. I løbet af 1. Verdenskrig besøger Røde Kors fem millioner fanger i de ofte meget væmmelige lejre for at sikre, at fangerne bliver behandlet ordentligt og får mad og medicin. Røde Kors besøger selvfølgelig begge hæres fanger.

Foto: ICRC

VERDENS SEJESTE PRIS TIL RØDE KORS

Røde Kors har nu arbejdet for at hjælpe ofre for krig, krigsfanger og civile i 100 år. Derfor får vi Nobels Fredspris. Det er tredje gang, at Røde Kors får denne pris. Vi fik den også for vores arbejde under 1. og 2. Verdenskrig.

1963

Foto: ICRC

Foto: Røde Kors

RØDE KORS OG 2. VERDENSKRIG

Alle ved nu, at Røde Kors ikke holder med nogen, men hjælper alle, der har brug for hjælp. Vi er altså det, man kalder neutrale. Det vil sige, at man kan lide alle lige meget. Derfor kan Røde Kors sende hvidmalede lastbiler med det røde kors ned gennem Tyskland under 2. Verdenskrig. I lastbilerne er der pakker med mad og tøj til danskere, der bliver holdt fanget i Tyskland. Det er blandt andre modstandsfolk (dem, der kæmpede mod Tysklands besættelse af Danmark), jøder og politifolk.

1943

HEY HO! FOR JUTLANDIA

Sådan synger Kim Larsen om Røde Kors' hospitalsskib Jutlandia, som ligger ud for Korea for at behandle sårede i krigen mellem Nord- og Sydkorea. Det flydende hospital sejler af sted fra Danmark med et stort rødt kors på siden. På Jutlandia behandler Røde Kors ikke kun sårede soldater, men også mange civile koreanere – altså helt almindelige mennesker – der er blevet såret i krigen.

Foto: Røde Kors

VI RESPEKTERER OGSÅ MORDERE

Kriminelle, der sidder i fængsel, kan godt have det meget svært. Derfor tager frivillige fra Røde Kors ud i fængsler for at snakke med de indsatte om ting, som de måske ellers ikke kan snakke om inde i fængslet. Den frivillige ved ikke, hvad fangen sidder i fængsel for. Måske kan han endda være morder?

Foto: Peter Sørensen

VI LÆRER OGSÅ TALIBAN FØRSTEHJÆLP

Røde Kors hjælper, hvis der er behov for hjælp, og har respekt for alle menneskeliv. Derfor lærer vi også Taliban, som er dem, Danmark kæmper imod i Afghanistan, førstehjælp.

Arkivfoto: Scanpix Danmark

1951

1986

2010

act

RESPEKT

PÅ NETTET

TJEK WEBBEN OG
LÆS MERE OM GOD
OG DÅRLIG STIL!

Foto: Lene Vendelbo

VIDEO: Hvordan står det til med respekten, når bomberne brager? Vivi er sygeplejerske og arbejder for Røde Kors i krige.

Foto: Privat

NUL RESPEKT

Sådan gør du, hvis du vil undgå at få de kendtes respekt.

QUIZ: TJEK DIN RESPEKT

BLOG OM EMNEUGEN

Har du haft emneuge om respekt på din skole? Fortæl andre, hvad du har oplevet i løbet af ugen. På bloggen kan du uploade billeder, videoklip eller andet fra emneugen.

TEST

VISER DU
ANDRE
RESPEKT?

RØDE
KORS

Tjek RødeKors.dk/skole/respekt